

IN MEMORIAM DR. JOOP VAN BRUMMELEN

Op 12 september overleed op 85-jarige leeftijd Joop van Brummelen, lid van onze vereniging sinds 1948 en oud medewerker van het Rijksherbarium in Leiden. Zijn hoge leeftijd en het feit dat Joop al een aantal jaren aan huis gekluisterd was door ouderdom en ziekte maakt het waarschijnlijk dat veel jongere leden hem niet hebben gekend, maar voor de oude garde is Joop een begrip.

Joop werd al op 16-jarige leeftijd lid van de Nederlandse Mycologische Vereniging, en zou komend jaar zeventig jaar lid zijn geweest. Dat is op zich al heel bijzonder. Volgens eigen zeggen werd hij lid naar aanleiding van de tentoonstelling die de NMV in 1948 in Artis hield. In die tijd was het nog heel gewoon om een tentoonstelling met verse paddenstoelen in te richten voor het grote publiek.

Nog geen tien jaar nadat Joop lid was geworden van de NMV trad hij toe tot de staf van het Rijksherbarium, waar hij zich in goed gezelschap wist van Marinus Donk, Rudi Maas Geesteranus en Kees Bas. Het instituut telde vanaf die datum **vier** voltijds posities voor paddenstoel-taxonomen: dat kun je je in deze tijd niet meer voorstellen! Elke mycoloog had zijn specialisme, en Joop zou vanaf die tijd zich gaan wijden aan de studie van Ascomyceten, in het bijzonder van de mest bewonende soorten. In 1967 promoveerde hij op een monografie van *Ascobolus* en *Saccobolus*. Het boek, dat als supplement van *Persoonia* verscheen, getuigt nog altijd van de uiterst degelijke en gedetailleerde manier waarop hij deze bewerking had vormgegeven. Het boek is, dankzij het digitale tijdperk waarin we leven, te downloaden van de website van Naturalis, de opvolger van het Rijksherbarium, evenals alle andere publicaties van Joop van Brummelen (<http://www.repository.naturalis.nl/>). Een volledige lijst van de publicaties van Van Brummelen is te vinden op de website van de NMV.

Naast de taxonomische studies van mest bewonende ascomyceten, waar Joop over bleef publiceren tot in 1995 met de monografie van *Pseudoombrophila*, raakte hij ook steeds meer geïnteresseerd in de ultrastructuur van de Ascomyceten. Dankzij hem werd de elektronenmicroscopie op het instituut geïntroduceerd, de start voor een lange reeks publicaties over onderwerpen als de ontwikkeling en structuur van de vruchtlichamen en ultrastructuur van de wand van de sporen en de ascus van de Pezizales. Een deel van de studies werd zeer succesvol uitgevoerd door zijn promovendi Emily Merkus en Gerard Verkley.

Naast zijn wetenschappelijk werk was Joop ook een uitstekend redacteur van wetenschappelijke artikelen. Hij was jaren mede hoofdredacteur van 'Persoonia', dat mede door hem was opgericht.

Fotografie, zowel de wetenschappelijke als de kunstfotografie was een grote passie van Joop. Jarenlang werden we vergast op zijn prachtige nieuwjaarswensen, altijd in zwart-wit en een lust voor het oog. Bij zijn vertrek uit het instituut kwam uit een van zijn kasten een grote verzameling camera's tevoorschijn: hij wist zich altijd te voorzien van de laatste snuffjes en uitvoeringen.

Binnen de NMV heeft Joop lange tijd allerlei functies vervuld, waaronder een langdurig lidmaatschap van de Wetenschappelijke Commissie. Veel leden hebben van zijn kennis mogen profiteren, daar hij altijd beschikbaar was bij het oplossen van problemen in de Ascomyceten. Tevens was hij actief in

de Franse mycologische vereniging, waar hij veel contacten had, en jaarlijks de congressen bezocht. Zijn overlijden heeft ook daar herinneringen losgemaakt.

Joop was een bescheiden en beminlijk mens. Hij trad niet graag op de voorgrond. Pas toen ik Kees Bas opvolgde op het instituut heb ik Joop beter leren kennen. Hij heeft me enorm geholpen bij het uitvoeren van mijn taken, en ik heb ook goede herinneringen aan de bezoeken bij Joop en Coby thuis in Haarlem, waar we genoeglijke etentjes hebben gehad.

Joop zal voortleven als een van de grote Nederlandse mycologen van de afgelopen 70 jaar.

Chiel Noordeloos

